

Sprogtest til optagelsesprøven (bachelor i journalistik)

Instruktion: Denne prøve tester, hvor god du er til retskrivning, grammatik og andre beslægtede emner. Du får 18 spørgsmål i alt. Der er fem svarmuligheder til hvert spørgsmål. Bemærk, at der kan være mere end ét rigtigt svar, og at der også kan være nul rigtige svar. For at få point for et spørgsmål skal du have markeret alle svar rigtigt. Du har 20 minutter i alt til at svare på spørgsmålene.

1) Hvilke af følgende sætninger indeholder verber (udsagnsord), der er stavet/bøjet forkert?

- a) *Danskerne er dårlige til at sorterer affald.
- b) *Når du stirre på ting, så mindsker du blodtilførslen til øjnene.
- c) *Filmmagasinet Screen værger sig ved at gøre instruktøren til favorit til prisen.
- d) *Det videnskabelige projekt i millionklassen skulle blandt andet skaffe de meget nøjagtige målinger af istykkelsen, som er nødvendige for at kalibrerer satellit-scanningerne
- e) Det blå sygesikringskort forvirrer og irriterer mange danskere.

2) Hvilke sætninger indeholder sammensatte ord, der er stavet forkert (særskrivningsfejl)?

- a) Vådt uldundertøj er varmt, medmindre det er polarkoldt.
- b) Flere af Odenses parkeringsbilletautomater virker ikke.
- c) *I dele af landet fungerer hash klubber som væresteder for utilpassede unge.
- d) Konfliktoptrapningstendenserne kan spores flere steder i forstæderne til Paris.
- e) *Studerende i dag har ofte et meget højt stress niveau.

3) I hvilke af følgende sætninger er ordene *ad* eller *af* brugt forkert?

- a) *Fejlen blev begået ad en ny minister.
- b) Politikerne fulgtes ad hen ad korridoren.
- c) *Journalisterne skyndte sig derefter ned af trappen.
- d) Sammen gik de ind ad døren.
- e) *Og så fyrede ministeren ellers en sjov joke af, og journalisterne var ved at blive kvalt ad grin.

4) Hvilke af følgende sætninger indeholder bøjnings- og/eller kongruensfejl (dvs. en fejl, der er skabt af, at to eller flere ord ikke stemmer grammatisk overens i fx køn eller tal).

- a) Det er lykkedes ham at skildre begivenheden på en stærk og indlevende måde.
- b) *I går, da vi skrev teksten, synes jeg ikke, at det var så svært at finde fejlene, men det gør jeg i dag.
- c) *Den nye studenterårgang er blevet mere interesserede i grammatik.
- d) *De nye artikler er redaktøren ikke tilfredse med.
- e) *Sådan har man altså aldrig måtte stave til ordet.

5) Hvilke af følgende sætninger indeholder stavfejl, der skyldes forveksling af den transitive og intransitive form af verbet? Transitive verber (udsagnsord) kan tage objekt (genstandsled/hensynsled), mens intransitive verber ikke kan.

- a) *Dansk varulvefilm ligger sig mellem kunst og mainstream.
- b) *Hvis pæren sprænger i en af lygterne, er det godt have en ekstra med.
- c) *Klatrerne hang deres seler på teltsnoeren.
- d) Bøgerne ligger på hylden, og oversigterne hænger på væggen.
- e) *Mafiaen ville springe verdenskendt vartegn i luften.

6) Hvilke af følgende sætninger indeholder sprogfejl?

- a) *Hun sagde tak til både de deltagende og vi, der ikke kunne komme.
- b) Du har en forpligtelse til at give en bekræftelse.
- c) *Han er sikkert enig om, at det er en rigtig dårlig ide.
- d) *Han kom spændene rundt om hjørnet.
- e) *Politikerne havde sine egne idéer, som der ikke var nogen, der forstod.

7) Hvilke af følgende sætninger indeholder kommafejl, når man sætter startkomma, dvs. komma foran ledsætninger?

- a) Dansk kommatering er på vej under luppen – igen.
- b) Formanden for Dansk Sprognævn, Jørn Lund, vil bede nævnet om at drøfte reglerne.
- c) God idé, mener sprogfolk.
- d) *Dansk Sprognævns formand, professor Jørn Lund, drister sig nu til at genåbne en af de mest følsomme, danske sprogdiskussioner: reglerne for kommatering.
- e) *Jørn Lund vil foreslå bestyrelsen, at den tager en mulig revision af kommasystemet op, med repræsentantskabets 41 medlemmer.

8) Hvilke af følgende sætninger indeholder kommafejl, når man sætter startkomma, dvs. komma foran ledsætninger?

- a) *”Dansk Sprognævn kan ikke sidde overhørig, at mange mennesker er utilfredse, og at det hele sejler. Politikere fra begge sider af salen, er også optaget af sagen. Vi er nødt til at reagere,” siger Jørn Lund.
- b) Siden Dansk Sprognævn i 1996 indførte valgfrihed mellem det grammatiske komma (også kendt som kryds og bolle-kommaet eller det traditionelle komma) og det, der blev døbt det nye komma, har det ikke været muligt at sætte punktum i striden om, hvordan kommaer bruges mest hensigtsmæssigt.
- c) Kommaer sættes i stigende grad vilkårligt, og mange – både børn og voksne – kan ikke gennemskue de nuværende kommateringsregler fra 2004.
- d) *Reglerne fusionerer groft sagt de to selvstændige kommateringssystemer for det grammatiske og det nye komma, men gør det valgfrit, at sætte startkommaer.
- e) ”Der er brug for, at vi tager sagen op og ser uhildet på, hvilke muligheder der er for at skabe større klarhed,” siger Jørn Lund.

9) Hvilke af følgende sætninger indeholder kommafejl, når man sætter startkomma, dvs. komma foran ledsætninger?

- a) *Professor i dansk sprog, Jørn Lund, vil bede Dansk Sprognævn revidere reglerne for den lille splint i teksten.
- b) "Vi er nødt til at reagere," siger professor Jørn Lund i dagens Kristeligt Dagblad, hvor han forklarer, at den danske kommatering sejler.
- c) Derfor vil han foreslå bestyrelsen, at man reviderer de gældende regler.
- d) *Kommaet har været en omdiskuteret størrelse og årsag til stor usikkerhed siden 1996, hvor Dansk Sprognævn gjorde op med det stramme reglement for grammatisk komma, som reaktion på, at alt for få danskere reelt beherskede grammatikken godt nok til at sætte det.
- e) I stedet fik vi mulighed for at vælge 'det ny komma' (et såkaldt logisk-semantisk komma, der i højere grad følger sprogets indhold) i stedet for.

10) Hvilke af følgende sætninger indeholder kommafejl, når man sætter startkomma, dvs. komma foran ledsætninger?

- a) *Men valgmuligheden skabte snarere forvirring, end afklaring.
- b) *For 10 år siden fusionerede Dansk Sprognævn kommaerne i et forsøg på at gøre det nemmere med de to kommaer, og gjorde det samtidigt valgfrit, om man vil sætte komma foran ledsætninger.
- c) Men 'nyt komma' er aldrig rigtig slået an, og mange sætter i dag det betydningsbærende tegn vilkårligt, som om der ikke var nogen regler.
- d) *Sprognævnet har 41 medlemmer, og hvis de bliver enige om nye retningslinjer for at sætte komma skal de omkring både kultur- og undervisningsministeren, før de kan vedtages.
- e) Jørn Lund vil ikke give bud på, hvordan de nye kommaregler kunne udformes.

11) Hvilke af følgende sætninger indeholder kommafejl, når man sætter startkomma og følger Retskrivningsordbogens § 50(6), som er gengivet ordret her: "Bemærk at ledsætninger med et *hv*-ord (*hvem, hvad, hvilken* osv.) og et eventuelt efterfølgende *der* begynder med *hv*-ordet eller den præpositionsforbindelse der rummer *hv*-ordet, og at startkommaet således skal stå foran *hv*-leddet":

- a) *Spørgsmålet er, hvem af de fremmødte, der rent faktisk er i stand til at sætte komma korrekt.
- b) Ved du, hvilket komma der kaldes for 'idiotkommaet'?
- c) *Jeg ved ikke hvilken af de dertil indrettede faciliteter, der udfylder behovet bedst.
- d) Undersøgelsen skal vise, fra hvilke sprog dansk har lånt flest ord.
- e) *Hun aner vist ikke, hvor mange alvorlige kommafejl, hun har begået.

12) Hvilke af følgende nyhedsrubrikker har form af en sætning, hvori der indgår både et subjekt (grundled) og et finit verbal (tidsbøjet udsagnsled)?

- a) Historisk march i Paris
- b) *Flere digere bryder sammen efter stormen
- c) *Banedanmark arbejder på at lave køreledning
- d) Håndboldpigerne færdige ved EM
- e) Endnu et kæbestød til Ruslands økonomi

13) Hvilke af følgende nyhedsrubrikker indeholder et direkte objekt (genstandsled)?

- a) *Dansk Folkeparti trækker Muhammed-joke tilbage
- b) Sømand druknede nord for Hanstholm
- c) *Utrygge danskere frygter det lange arbejdsliv
- d) Ny tendens på boligmarkedet: Ældre flytter ind
- e) *Ny stor konflikt truer folkeskolen

14) Hvilke led indeholder følgende sætning: *Nu er verdens tre mest solgte luksusbiler tyske?*

- 1) *Subjekt (grundled)
- 2) *Verbal (udsagnsled)
- 3) Direkte objekt (genstandsled)
- 4) Indirekte objekt (hensynsled)
- 5) *Prædikat til subjekt (omsagnsled til grundled)
- 6) Prædikat til objekt (omsagnsled til genstandsled)
- 7) *Adverbial (biordsled)

15) En præpositionsforbindelse (forholdsordsforbindelse) består af en præposition (forholdsord) og en efterfølgende styrelse. Hvilke af følgende rubrikker indeholder en præpositionsforbindelse, hvori der indgår et substantiv (navneord) som styrelse?

- a) *Venstre kræver et eftersyn af sprogfagene i hele uddannelsessystemet.
- b) Idéen støttes bredt.
- c) Venstre foreslår bl.a. nye eksamensformer.
- d) *Ifølge Socialdemokraterne er der universitetsstuderende, som ikke kan sætte kommaer korrekt.
- e) *Første led i sprogstrategien skal være en omfattende analyse af det nuværende niveau.

16) Hvilke af følgende grammatiske udsagn er usande:

- a) *Substantiver (navneord) bøjes i hankøn og hunkøn på dansk
- b) Adjektiver (tillægsord) bøjes i grad på dansk
- c) *Præpositioner (forholdsord) bøjes i kasus på dansk
- d) *Verber (udsagnsord) bøjes i tid og rum på dansk
- e) Pronominer (stedord) bøjes i person på dansk

17) Hvilke af følgende faste udtryk er forkerte, idet de sammenblander to faste udtryk i en såkaldt kontamination?

- a) *Hvor der grædes, der spildes mælk.
- b) *Man kan ikke både blæse og have rent mel i munden.
- c) *Ministrene kan ikke holde fingrene fra fedtefadet.
- d) *Det kan du bide dig selv i det sure æble på.
- e) Nu står han igen med håret i postkassen.

18) Homonym er en sprogvidenskabelig betegnelse for ord, der staves eller udtales på samme måde som et eller flere andre ord, men betyder noget helt andet. Hvilke af følgende ord er homonymer?

- a) *Sand
- b) *Svær
- c) *Måtte
- d) Teleskop
- e) Og